

søg paa alligevel at komme fremad, og jeg haaber paa, at man ogsaa fra de Herrers Side, som det ærede Medlem staar som Ordfører for, vil være villig til at bidrage dertil. Jeg tror nemlig, at der virkelig er Grund til at gøre et alvorligt Forsøg paa atter at komme videre frem. Den ved dette Forlig gennemførte Valgretsordning har nemlig ingenlunde den tilfredsstillende Karakter, som det ærede Medlem og det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) mente.

Det ærede Medlem fra Assens sagde, at ved denne Valgordning var for Byerne og Sognene den lige og almindelige Valgret gennemført. Jeg forstaar, at man kunde sige det lige efter Valglovens Vedtagelse, i Agitationens Hede, før man havde set Valget og den Statistik, der nu er tilvejebragt, men hvorledes man bagefter kan sige det, tilstaar jeg, forstaar jeg ikke. Thi det viser sig jo, at det er en endog i meget høj Grad indskrænket Valgret. Jeg tænker mig, at det ærede Medlem fra Assens og jeg ere enige om, hvad man forstaar ved lige og almindelig Valgret, at det betyder en Valgretsordning, hvorefter næsten hele den Befolkning, der har naaet Valgretsalderen, er Vælgere, hvor kun nogle faa Procent ere udelukkede. Men det er slet ikke Tilfældet her. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) gjorde ved Forhandlingen i Onsdags opmærksom paa, at et stort Procenttal var udelukket. Tage vi hele Landet under eet, have af Mænd og Kvinder over 25 Aar kun 68,5 pCt. kommunal Valgret, der er altsaa omtrent en Trediedel udelukket. Det er en meget større Procentandel end ved Folketingsvalgene. Der har nemlig af Mændene over 30 Aar 89,5 pCt. Valgret, og det er altsaa kun 10 pCt., der er udelukket ved de indskrænkende Bestemmelser.

Det er endvidere saaledes, at denne Udelukkelse af de nogle og tredive pCt. falder ret ulige paa de forskellige Landsdele og de forskellige Grupper af Befolkningen. En Del ærede Medlemmer vil rimeligvis i deres stille Sind sige: Ude hos os, i vor Sognekommune, er det saaledes, at næsten alle ere Vælgere. Og det kan være rigtigt for adskillige Sognekommuners Vedkommende. I Landdistrikterne ere i hvert Fald 74,3 pCt. Vælgere. Men helt anderledes og langt uheldigere stiller Forholdet sig baade i Købstæderne og navnlig i København. Og saa beder jeg ærede Medlemmer lægge Mærke til, at en langt større Del af Kvinderne end af Mændene er udelukket. I København ere af Kvinder over 25 Aar kun 45,7 pCt. Vælgere, medens

af Mænd 66,6 ere Vælgere. Hvad betyder det nu i det praktiske Liv? Det betyder, at i en Række af mindre velstaaende Familier have Kvinderne ikke Valgret i samme Udstrækning som i de mere velhavende Familier. Der er her en Fortrinsvalgret for de mere velhavende Familier. Hustruene have Valgret baade i de fattige og de velhavende Familier, men ugifte Kvinder have i langt større Grad Valgret i de velhavende end i de fattige Familier, hvorfor den ugifte Kvindes Valgret praktisk taget virker som en Art privilegeret Valgret, en paa een Gang indskrænket og privilegeret Valgret. Naturligvis ikke en privilegeret Valgret, som lægger Tyngdepunktet hos de allerrigeste, men en privilegeret Valgret, der virker til Ugunst for den fattigste Del af Skatteyderne. Det forekommer mig at være et Forhold, som man i høj Grad har Grund til at søge at faa ændret. Nu indrømmer jeg, at noget kan der gøres ved en skrappe Gennemførelse af gældende Lovregler. En stor Del af dem, der udelukkes, udelukkes nemlig i Kraft af den Bestemmelse, at man skal være Skatteyder, og nu staar der ganske vist i den gældende Skattelov, at man ikke maa undlade at sætte nogen skattepligtig i Skat, men denne Bestemmelse overholdes aldeles ikke. Der er mange Tilfælde, hvor Ligningskommissionerne og Sognebestyrelserne sætte sig ud over den. Vi have under Overvejelse i Ministeriet, hvorvidt man kan træffe Foranstaltninger til en bedre Gennemførelse af Loven. Men selv om dette gøres, vil det ingenlunde være tilstrækkeligt.

Hvor mange Opholdsbestemmelser udelukker, findes der ingen Statistik over. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) spurgte, om man ikke havde en Statistik over Hjælpekassevalgene, saa at man paa Grundlag deraf kunde oplyse det. En saadan Statistik er imidlertid ikke udarbejdet i sin Tid. Der findes en Statistik over de forskellige andre kommunale Valg, men ikke over Hjælpekassevalgene. Hvis det fornødne Materiale endnu kan tilvejebringes, skal jeg nu søge at faa en saadan Statistik udarbejdet. Jeg skal søge at skaffe Oplysning om, i hvilken Grad Bestemmelsen har ramt Tyendet, men det er ikke saa sikkert, at virkelige Oplysninger nu kunne skaffes derom. Med Hensyn til den almindelige Virkning af Opholdsbestemmelserne foretog jeg i sin Tid en Art Beregning, som imidlertid kun kan give de allergroveste Træk. Hvis man ser paa Folketællingen i 1901, viser det sig, at af Befolkningen er en meget betydelig